

lig Sag, da vi jo leve i et frit Land. Det er aldeles vist, at der da vil være Mange, som ville træde op med denne Haandskrivelse i Haanden og læse den op, og som derved i Tillid til, at det danske Folk er saa særdeles kongelig findet og med Ærbødighed lytter til saadanne kongelige Ord, ville forsøge at svække den mod Ministeriet reiste Opposition og at fremstille Sagen, som om det var en Opposition mod Kongen. Jeg skal tillade mig i den Anledning at fortælle en lille Historie. Det hændte sig ved de sidste Folkethingsvalg i en lille By i Sjælland, at en Kandidat, der optraadte som antiministeriel, blev indbegaaet af en anden Taler paa den Maade, at da Ministeriet, efter hvad der officielt forelaa, 2 Gange havde stillet sine Portefeuilleer til Disposition, men Kongen begge Gange havde befalet det at blive, var det illoyalt at optræde mod dette Ministerium. Dette er slet; men da saa vidt var passeret, lagde Valgbestyrelsens Formand, der var en Kollega af mig, sig derimellem og forbyd at indbringe Kongens Person og Kongens personlige Mening i Valgkampen. Dette var rigtig; men derfor blev han ogsaa selvsølgelig af den Del af den ministerielle Præsse, der fik fat paa Sagen, fremstillet som venstrefindet, det vil sige: mistænkelig, og jeg skal henstille til ærede Medlemmer, om det ikke er Noget af det Værste, man i vore Dage kan sige om en Borgmester, at han er venstrefindet. Han vil derfor ganske vist ogsaa udsætte sig for at komme paa det sorte Brædt, hvis han da ikke er der i Forveien. Nu er det jo klart, at naar noget Saadant kunde ske under den daværende Situation, vil det saa meget lettere kunne ske, efter at Haandskrivelsen er kommen frem. Jeg holder mig for Resten overbevist om, at der er mangfoldige Formænd for Valgbestyrelser, der ingenlunde ville optræde, som den nævnte Formand optraadte, men som selv vilde begynde Valghandlingen med at læse Haandskrivelsen op. Den ærede Kirke- og Undervisningsminister vilde fremstille det, som om den samme Menne vilde indtræde derved, at Kongens Svar til Folkethinget blev læst op, fordi, sagde han, der i dette i Grunden staar det Samme. Dertil vil jeg imidlertid bemærke, at der i Haandskrivelsen findes endel Bemærkninger og netop af de aller vigtigste, som ikke findes i det kongelige Svar, og at det vil være langt lettere at værges sig mod Misbrug af det kongelige Svar, netop fordi Alle vide, at det er afgivet under ministerielt Ansvar, end mod en saadan blot og bar Haandskrivelse. Det er altsaa Hensigten med det Hele, og det er for mit Vedkommende Hovedtanken, at tilveiebringe et Bærn, der skal beskytte dem, der i Frihed ville forhandle ved Valghandling og lignende Møder, uden at man skal kunne føre Kongens Mening frem. I Øvrigt vil jeg saa bestemt som nogen Anden hævde, at Kongen har Ret til at raadsføre sig under en saadan Situation, især da som

den foreliggende, med hvem han vil, at han har Ret til at have sin personlige Mening om de politiske Spørgsmaal, og at han har Ret til at anmode sit Ministerium om at blive. Dette erkjendes selvsølgelig saa stærkt af mig som af nogen Anden; men det maa være mig tilladt i al sømmelig Ærbødighed at erindre om, at ligesom Regenten har Rettigheder, saaledes har han ogsaa Pligter, som det for ham fortrinnsvis gjaelder om at opfylde ved et saa vigtigt Skridt som det at vælge sit Ministerium. Og maa det ved denne Leilighed være mig tilladt at citere en Udtalelse af en berømt Politiker, hvis Ord have lydt Hundrede og atter Hundrede Gange her i Salen og altid have lydt med Vægt? Jeg sigter herved til den Politiker, der under det let gjennemskuelige Mærke D—d. i sin Tid i „Berlingske Tidende“ har skrevet politiske Artikler, og som blandt Andet har skrevet følgende, som jeg med den høitærede Formands Tilladelse vil oplæse: „det vilde være en stor og farlig Misforstaaelse, dersom man ikke betragtede det som en kongelig Pligt efter bedste Evne at stræbe at finde Mænd til Ministre, der baade i administrativ Henseende ere deres Post værdige, og som tillige formaa at samvirke med de lovgivende Forsamlinger.“ Det er netop Sagen. Jeg har med den største Glæde kunnet tiltræde saadanne Ytringer som dem, at de nuværende Ministre ere de bedste og dygtigste; men jeg siger: Hvad kan det hjælpe, naar de nu engang have den Stavan, at de ikke kunne samvirke med Folkethinget? Var det ikke muligt, at andre Mænd, der vel ganske sikkert kun hørte til anden Klasse, — ingenlunde til første Klasse, — i den Henseende havde mere Held med sig? Det kunde synes at være en Paradox, at Mænd af anden Klasse skulde kunne formaa mere end Mænd af første Klasse; men det er af den Slags Paradoxyer, som Livet er rigt paa. Jeg antager nu ikke, at Nogen vil kunne sige om denne Forsamling, at den bestaar af Landets bedste Mænd, ja jeg antager endog, at Undersøffens Nødme vilde farve vore Kinder, hvis det blev sagt, at vi vare Landets bedste Mænd. Men hvor tarvelig denne Forsamling end er sammensat, er den dog bedre stiftet til at løse den Opgave, der stilles til en saadan Forsamling, end en anden vilde være, der virkelig bestod af bare Bedstemænd. — Jeg skal dernæst tillade mig at sige nogle Ord om Dagsordnerne og om Adressen, som jo ganske sikkert staar i næste Forbindelse dermed. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Bille) sagde om den første Dagsorden, at den var et Glas Lemonade. Jeg syntes imidlertid at mærke paa ham, at han havde faaet en noget sur Smag i Munden af denne Lemonade, saa at den vist ikke har været udelukkende forfriskende og lædskende for ham; den har dog vist været tilsat med noget Malurt. Andre ærede Medlemmer og den ærede Justitsminister have sagt, at den ikke havde nogen praktisk Betydning, og hvis Meningen der-